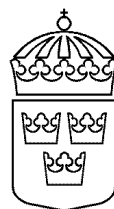

Riksdagens protokoll

2003/04:97

Fredagen den 16 april

Kl. 09.00 – 09.16

Protokoll
2003/04:97

1 § Avsägelse

Talmannen meddelade att *Karin Granbom* (fp) avsagt sig uppdraget som extra suppleant i konstitutionsutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2003/04:386

Till riksdagen

Interpellation 2003/04:386 av Tomas Högström om förändringar i kriminalvården

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 23 april 2004.

Skälet till dröjsmålet är att interpellationsstunden den 13 april redan var fulltecknad och den 14 april har ministern andra åtaganden.

Stockholm den 14 april 2004

Justitiedepartementet

Thomas Rolén

Expeditionschef

Interpellation 2003/04:417

Till riksdagen

Interpellation 2003/04:417 av Runar Patriksson om Sveriges roll i det arktiska universitetet

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 april 2004.

Skälet till dröjsmålet är bl.a. plenifri vecka i riksdagen och resor.

Stockholm den 13 april 2004

Utbildningsdepartementet

Thomas Östros

Till riksdagen

Interpellation 2003/04:418 av Runar Patriksson om Abisko naturvetenskapliga forskningsstation

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 april 2004.

Skälet till dröjsmålet är bl.a. plenifri vecka i riksdagen och resor.

Stockholm den 13 april 2004

Utbildningsdepartementet

Thomas Östros

Interpellation 2003/04:426

Till riksdagen

Interpellation 2003/04:426 av Monica Green (s) om våld mot kvinnor som drabbar barnen

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 april 2004.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 13 april 2004

Socialdepartementet

Morgan Johansson

Enligt uppdrag

Lars Hedengran

Tf. expeditions- och rättschef

Svar på interpellation

3 § Svar på interpellation 2003/04:392 om ombyggnaden av E 18 i Stockholm

Anf. 1 Miljöminister LENA SOMMESTAD (s):

Herr talman! Kalle Larsson har frågat mig hur jag bedömer den planerade utbyggnaden av väg E 18 i nordvästra Stockholm och om jag är beredd att verka för en ombyggnad som bidrar till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen.

Vägverket planerar att bygga ut väg E 18 mellan Hjulsta och Ulriksdal till motorväg. Verket har överlämnat ett förslag till regeringen, som ska pröva om projektet kan tillåtas enligt miljöbalkens bestämmelser. Förslaget innebär i korthet att vägen dras i ungefär nuvarande sträckning i kanten av Järvafältet förbi bostadsområdena Tensta och Rinkeby. Från Rinkeby dras vägen över Järvafältet och förbi Kista för att ansluta till Uppsalavägen, det vill säga till väg E 4.

När det gäller den första frågan är jag förhindrad att svara eftersom jag inte får föregripa regeringens ställningstagande. På den andra frågan kan jag svara att det är självklart att miljö kvalitetsmålen beaktas vid regeringens prövning.

Att uppnå en god bebyggd miljö är ett av de 15 miljö kvalitetsmål som riksdagen har bestämt. Det innebär bland annat att nya vägar ska lokaliseras så att skadliga intrång i stads- eller naturmiljön begränsas. Det är en särskilt stor utmaning att åstadkomma detta här i Stockholmsområdet, eftersom det krävs både många nya bostäder och effektiva och hållbara trafiklösningar för att regionen ska fortsätta att utvecklas.

Miljömålsrådet överlämnade i februari i år rapporten *Miljömålen – allas vårt ansvar!* Där påpekar rådet att den fysiska planeringen kan bidra till att uppnå 14 av de 15 miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt. Inte minst planering för nya vägar är åtgärder som kan påverka miljön i flera olika avseenden. Vi arbetar för att på olika sätt skapa en tydligare nationell politik för en hållbar stadsutveckling. Ett strategiskt arbete har startats inom Miljödepartementet i nära samarbete med Boverket, kommuner och andra intressenter.

När det gäller buller från exempelvis vägar har Miljömålsrådet föreslagit att större fokus än tidigare ska läggas på hälsoeffekter och på antalet människor som blir störda. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att tillsammans med bland andra Socialstyrelsen, Naturvårdsverket och Vägverket utarbeta ett fördjupat underlag för tillämpningen av de riktvärden för buller från vägtrafik som riksdagen har ställt sig bakom.

I miljö kvalitetsmålet En god bebyggd miljö ingår också att grönområden och vattenområden i tätorter ska bevaras och utvecklas. Regeringen gav för två år sedan länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län i uppdrag att ta fram var sitt program för hur värdefulla tätortsnära områden kan ges varaktigt skydd. Länsstyrelsen i Stockholms län har presenterat ett program som omfattar 67 naturområden. Ett av dessa områden är Järva friområde, som gränsar till Tensta och Rinkeby. Det ska enligt programmet göras till naturreservat inom de närmaste åren. Regeringen har gett länsstyrelsen i uppdrag att i samarbete med berörda kommuner påbörja genomförandet av programmet.

För att ytterligare understryka hur viktigt det är att bevara och utveckla de naturområden som finns nära människorna i deras vardag föreslår regeringen i budgetpropositionen för i år att totalt 300 miljoner kronor satsas under tre år på lokal och kommunal naturvård.

Det miljö kvalitetsmål som handlar om frisk luft är också viktigt att beröra i det här sammanhanget. Luften ska vara så ren att människors hälsa inte skadas – och inte heller djur och växter och kulturvärden. När det gäller luften i Stockholms län är det framför allt utsläppen från vägtrafiken som skapar problem. Därför har länsstyrelsen nyligen på uppdrag av regeringen utarbetat förslag till åtgärdsprogram för att minska utsläppen av kväveoxider och små partiklar. En miljö kvalitetsnorm för små partiklar som alstras av vägtrafiken gäller redan från kommande årsskifte och en norm för kväveoxider från och med år 2006. Syftet med åtgärdsprogrammen är att så effektiva åtgärder ska vidtas att miljö kvalitetsnormerna kan uppfyllas samtidigt som angelägna bostadsprojekt och trafikprojekt genomförs i regionen.

Jag hoppas att det har framgått av det jag har sagt att arbetet med att uppnå miljö kvalitetsmålen kräver åtgärder av många olika slag i olika sektorer och på olika nivåer i samhället. Det är särskilt viktigt att miljö målsarbetet får genomslag i de regionala och lokala planeringsprocesserna.

Den utbyggnad av väg E 18 som Vägverket föreslår är ett enskilt projekt som prövas enligt miljöbalken. Som jag sade inledningsvis beaktas miljö kvalitetsmålen vid sådana prövningar. Det är för tidigt för mig att uttala mig om utgången av den prövning som regeringen ska göra. Men naturligtvis är det min ambition att den planerade utbyggnaden ska ske på ett sätt som är förenligt med miljö kvalitetsmålen.

Prot. 2003/04:97
16 april

Svar på interpellation

Anf. 2 KALLE LARSSON (v):

Herr talman! Som seden är vill jag gärna tacka för det svar som jag har erhållit.

Jag tror att vi talar ungefär samma språk. Det vi har här på bordet är en fråga som kan uppfattas som en lokal fråga: Hur ska man lokalt kunna få tillgång till miljöområden, grönområden och strövområden, men som samtidigt är nära knutna till möjligheten att uppfylla miljömålen? Därför blir det lätt en fråga om att man kan uppfattas som en person som ser till sina egna intressen på ett lokalt plan. Jag är själv bosatt i Rinkeby och ska nu flytta till Kista. Men om man inte kan agera utifrån sin egen lokala plattform för att nå de nationella miljömålen kommer det att bli svårt att uppnå dem. Det är den frågan vi nu har att röra oss med.

Låt mig påminna om en sak. Enligt de miljömål som ligger under En god bebyggd miljö finns exempelvis detta mål: Senast år 2010 ska fysisk planering och samhällsbyggande grundas på program och strategier för att gröns- och vattenområden i tätorter och tätortsnära områden ska bevaras och utvecklas, och andelen hårdgjord yta ska inte ökas.

Det vi nu talar om, den utbyggnad som nu föreslås, innebär enligt beräkningar att 31 hektar grönområden i ett mycket känsligt område ska tas i anspråk för vägbygge, för den nya dragningen av denna motorväg. Den här marken tas från Järva friluftsområde, och det är ett område som används oerhört mycket av de boende i dessa områden. Av den anledningen ser jag svårigheter med att uppfylla den delen av miljömålen. Även om det är en liten byggsten är det en viktig byggsten. Alla de lokala förutsättningarna bygger vidare för att miljömålen ska kunna uppnås. Jag ska citera från samma ställe igen: ”Antalet människor som utsätts för trafikbullerstörningar överstigande de riktvärden som riksdagen ställt sig bakom för buller i bostäder ska ha minskat med 5 procent till år 2010 jämfört med år 1998.”

Enligt beräkningarna för den väg vi nu talar om, en breddning av E 18 i ytläge med överdäckningar, kommer man att uppfatta bullernivåerna som dubbelt så höga som tidigare. Om beräkningarna stämmer betyder det att det är i rakt motsatt riktning mot det som miljömålen anger. Det är någonstans här som det uppstår en kollision mellan det som är den konkreta verkligheten, de beslut som har fattats och som nu prövas och den vägbyggnad som föreslås, och de miljömål som vi båda, alla, är angelägna om att uppnå. Då måste man välja väg. Vad är det den här gången som är viktigast?

I det här fallet menar Vänsterpartiet och en stor majoritet av de lokala remissinstanserna att det är oerhört angeläget att man får tillgång till dessa grönområden, gärna i större utsträckning än tidigare, genom en hel tunnelbyggnation förbi områdena. Vi tror att det innebär en bättre lokal miljö och dessutom att vi har lättare att uppnå miljömålen. Dessutom finns möjligheten, trots allt, att just bredda vägen. Det är inte det som kommer att hindras. Det innebär att en aning mer pengar behöver sättas in i projektet. Det är vi medvetna om. Men på lång sikt, även på medellång sikt, tror vi att det är någonting som man relativt enkelt kan få tillbaka i livskvalitet men också i besparingar när det gäller miljöförstöring.

Anf. 3 Miljöminister LENA SOMMESTAD (s):

Herr talman! Låt mig säga att jag är enig med Kalle Larsson om att vi uppnår våra miljömål genom en lång rad enskilda beslut som sammantaget ger ett resultat. Många prövningar har också rent lokala aspekter som till exempel gäller buller och som också är viktiga att beakta. Alla de omständigheter som Kalle Larsson lyfter upp när det gäller utbyggnaden av E 18 finns med i det underlag som regeringen nu har när vi ska pröva utbyggnaden enligt miljöbalken.

Låt mig också betona att prövningar av den här typen av infrastrukturprojekt är en relativt ny företeelse. De kom med miljöbalken. Och i den utvärdering och genomgång av miljöbalken som nu görs av Miljöbalkskommittén är de slutsatser som man drar just att den här typen av prövningar är oerhört viktiga. I de förslag som vi nu har från Miljöbalkskommittén säger man faktiskt att man vill att regeringen fortsätter att göra just den här typen av prövningar därför att de har en så stor betydelse. Däremot kan Miljöbalkskommittén tänka sig att regeringen inte prövar alla andra stora projekt som vi nu gör, till exempel miljöfarliga anläggningar.

Låt mig säga att jag tror att vi är mycket eniga om betydelsen av den här typen av prövningar och också de lokala, regionala och nationella aspekter som de har.

Jag kan bara säga att vi har med alla dessa aspekter i vår prövning. Jag har också mottagit uppvaktningar från området och har själv tagit del av de synpunkter som finns när det gäller grönområdena, tunnelalternativ och vilka effekter det här får på den lokala miljön. Självklart är det sådant som vi kommer att beakta och ha med oss i prövningen.

Anf. 4 KALLE LARSSON (v):

Herr talman! Jag ska inte förlänga debatten mer än vad som är nödvändigt. Det är egentligen numera bara en fråga om vad "beakta" betyder. Vi är nere på den nivån. I vilken utsträckning kommer detta verkligen att användas vid det tillfälle man gör prövningen? Miljöministern har redan svarat att hon är förhindrad att just nu säga någonting om det. Det innebär att jag möjligen är något tidigt inne i processen. Men samtidigt är det precis nu som de här frågorna måste ställas, så att man är medveten om hur den lokala opinionen ser på detta och så att vi får en diskussion, miljöintresserade partier emellan, om hur vi kan uppnå de nationella miljömålen.

Låt mig avslutningsvis påminna om att miljöproblemen, enligt de nationella miljömål som riksdagen med stor majoritet fastslog år 1999, ska vara lösta inom en generation. Det är alltså lite tid vi har på oss, och då är varje prövning av oerhört stor betydelse. Det är vi säkert också överens om. "Generation" har man då tolkat som 20 år. Det betyder att det är 15 år kvar innan miljöproblemen ska vara lösta. Vi är också överens om att man ska fästa vikt vid de beslut som riksdagen i det här avseendet har fattat. Enligt min uppfattning är det omöjligt att förena den planerade utbyggnaden av E 18 i ytläge, med bara enstaka överdäckningar, med ett uppfyllande av de nationella miljömålen på lång sikt.

Prot. 2003/04:97

16 april

Svar på interpellation

Anf. 5 Miljöminister LENA SOMMESTAD (s):

Herr talman! Jag ska inte heller förlänga debatten. Jag ser den här interpellationsdebatten som en möjlighet att diskutera och lyfta upp ett väldigt viktigt infrastrukturprojekt. Jag kan inte gå närmare in i detalj på prövningen, men jag har tagit del av de synpunkter som har förts fram. Vi ska så snart som möjligt, med den skyndsamhet som är angelägen och den noggrannhet som behövs i sådana här ärenden, ta till oss det här och återkomma med resultatet.

Jag vill tacka för den här interpellationsdebatten i en mycket angelägen fråga.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Hänvisning av ärenden till utskott och beslut om förlängd motionstid

Föredrogs och hänvisades
Propositioner
2003/04:71 till utrikesutskottet
2003/04:100 till finansutskottet
2003/04:132 till miljö- och jordbruksutskottet
2003/04:138 till utbildningsutskottet

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för prop. 2003/04:100 skulle förlängas till *måndagen den 3 maj*.

5 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämndssammanträden

Talmannen anmälde att uppteckningar från EU-nämndens sammanträden torsdagen den 18 och fredagen den 19 mars inkommit.

6 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande
2003/04: MJU18 Skydds jakt på rovdjur m.m.

Lagutskottets betänkanden
2003/04: LU20 Skuldsatta barn
2003/04: LU21 En ny prisinformationslag m.m.

Utrikesutskottets betänkande
2003/04: UU14 Redogörelse för verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa under år 2003

Försvarsutskottets betänkanden
2003/04:FöU6 Styrningen av det militära försvaret
2003/04:FöU7 Skogsbrandbevakning
2003/04:FöU8 Sjö- och kustövervakningsfrågor

Prot. 2003/04:97
16 april

Utbildningsutskottets betänkanden
2003/04:UbU11 Grundskolans läroplan och ämnen
2003/04:UbU12 Allmänna skolfrågor

7 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 15 april

2003/04:1040 av *Joe Frans* (s) till näringsminister Leif Pagrotsky
Ett utvecklande av Sveriges relation med Ghana
2003/04:1056 av *Claes Västerteg* (c) till näringsminister Leif Pagrotsky
Underlättande för företagare med utländsk bakgrund

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 20 april.

8 § Kammaren åtskildes kl. 9.16.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

CHARLOTTE RYDELL

/Monica Gustafson

Innehållsförteckning

1 §	Avsägelse	1
2 §	Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
3 §	Svar på interpellation 2003/04:392 om ombyggnaden av E 18 i Stockholm	2
	Anf. 1 Miljöminister LENA SOMMESTAD (s).....	2
	Anf. 2 KALLE LARSSON (v).....	4
	Anf. 3 Miljöminister LENA SOMMESTAD (s).....	5
	Anf. 4 KALLE LARSSON (v).....	5
	Anf. 5 Miljöminister LENA SOMMESTAD (s).....	6
4 §	Hänvisning av ärenden till utskott och beslut om förlängd motionstid.....	6
5 §	Anmälan om inkomna uppteckningar från EU- nämndssammanträden	6
6 §	Bordläggning.....	6
7 §	Anmälan om skriftliga svar på frågor	7
8 §	Kammaren åtskildes kl. 9.16.	7